

Asia: VN/23227/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto koskien hallituksen esitystä kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta.

Keskuskauppakamari toteaa alkuun, että kuuleminen on järjestetty poikkeuksellisen pikaisella aikataululla ja tältä osin hyvän lainvalmistelun edellytysten täyttyminen on jokseenkin kyseenalaista. Keskuskauppakamari toteaa myös, että väliaikaisen muutoksen sinänsä hyvien tavoitteiden – velkaongelmien vähentämisen ja taloudellisissa vaikeuksissa olevien kuluttajien aseman helpottaminen – toteutuminen on kyseenalaista. Tavoitteiden toteutumisen arviointia vaikeuttaa se, että perusteellisen vaikutusarvioinnin sijaan hallituksen esityksessä keskitytään lähinnä puolustelemaan sitä, miksi vaikutusarvioinnin tekeminen on ollut hankalaa. Hallituksen esityksen valmistelua kuvaavassa osiossa todetaankin, että valmistelun lähtökohdaksi on otettu käsitys siitä, että aiemmin voimassa olleen poikkeussäätelyn keskeiset tavoitteet ovat toteutuneet. Keskuskauppakamari pitää tärkeänä, että lausuntopalautteen kautta eri toimijoilta saadut faktatiedot otetaan asian jatkovalmistelussa huomioon.

Keskuskauppakamari on jo aiemmin korkokattosäätelyn muutoksista lausueksaan pitänyt riittävää ja huolellista jälkiarviointia tärkeänä ja sen merkitys tulee edelleen korostumaan. Koska muutoksia korkokattosäätelyyn on nyt tehty sekä pysyvinä että väliaikaisina melko pienen ajan sisällä, on eri tilanteiden huolellinen huomioon ottaminen jälkiarvioinnissa erityisen tärkeää. Erityisen tärkeää se on sen vuoksi, että edellisen väliaikaisen muutoksen vaikutuksista näyttäisi olevan ristiriitaista tietoa ja myös hallituksen esityksen mukaan osa tiedoista on vaikeasti hankittavissa. Hallituksen esityksestä näyttäisi myös kuultavan läpi se, että kuluttajaluottoihin liittyvään säätelyyn tulee jatkossakin liittymään muutospaineita. Huolellisesti tehdystä jälkiarvioinnista saatuja tietoja voitaisiin hyödyntää tulevaisuudessa hankkeissa ja parantaa sitä kautta niiden vaikutusarvioinnin laatua. Keskuskauppakamari korostaa erityisesti sitä, että pysyvät ratkaisut eivät saa pohjautua nopealla aikataululla ja suppein

vaikutusarvioinnein valmisteltuun sääntelyyn, jota on valmisteltu poikkeuksellisiin olosuhteisiin vedoten.

Keskuskauppakamari suhtautuu epäilevästi siihen, että tilapäisellä korkokattosääntelyllä saavutettaisiin ne tavoitteet, joita sille on hallituksen esityksessä asetettu. Tilapäisen sääntelyn jatkaminen saattaa päinvastoin heikentää heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuluttajien asemaa entisestään. Tehokkaammin tavoitteiden toteutumisessa saattaisivat lyhyellä aikavälillä auttaa panostaminen sosiaaliseen luototukseen tai Takuusäätiön lisäresursointi. Hieman pidemmällä aikavälillä etenkin tavoitteeseen velkaongelmien vähenemisestä vaikuttaa kuluttajien taloudenhallintakykyjen ja -osaamisen parantaminen, jota Keskuskauppakamari on pitänyt tärkeänä jo aiemmissa lausunnoissaan. Lisäksi Keskuskauppakamari on aiemminkin korostanut positiivisen luottotietorekisterin merkitystä sekä riittävän tehokasta valvontaa, joka ei niinkään vaadi lisää keinoja, vaan lisää valvontaresurseja sekä valvonnan kohdentamista vastuuttomasti toimiviin tahoihin.

Keskuskauppakamari ei näin ollen varauksetta kannata väliaikaisen korkokattosääntelyn jatkamista. Mikäli korkokattosääntelyä tullaan väliaikaisena jatkamaan, tulisi sen kesto rajata esitettyä lyhyemmäksi.

Harju Raisa
Keskuskauppakamari